

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi satelliittikaukokartoitusta koskevista raja-arvoista

Johdanto

Eduskunta on täysistunnossaan 12.12.2022 hyväksynyt lakiesityksen (*HE 113/2022 vp*), jossa ehdotetaan mm. avaruustoiminnasta annetun lain (avaruustoimintalaki) muuttamista siten, että lakiin sisällytettäisiin säännökset satelliittikaukokartoituksesta. Avaruustoimintalakiin ehdotetun 1 §:n 3 momentin mukaan laissa säädettäisiin satelliittikaukokartoituksesta, jonka tosiasiallinen määräysvalta on Suomessa ja jossa käytettävien laitteiden tai laitteiston suorituskyky ylittää valtioneuvoston asetuksessa säädetyt raja-arvot. Satelliittikaukokartoitusta koskevan sääntelyn soveltamisalaa koskevista raja-arvoista ehdotetaan siten säädettäväksi valtioneuvoston asetuksessa avaruustoimintalain 1 §:ään esitetyn 6 momentin sekä 11 c §:ään esitetyn 2 momentin asetuksenantovaltuuksien mukaisesti.

Asetuksen luonnostelua varten alustavat keskustelut on käyty satelliittidatasäätelyhankkeen (*HE 113/2022 vp*) työryhmässä, minkä jälkeen asetusluonnoksen valmistelua on jatkettu työ- ja elinkeinoministeriössä. Asetusluonnoksen suomenkielisestä versiosta on pyydetty alustavat kommentit kesällä 2022. Sidosryhmiltä pyydetään vielä virallista lausuntoa joulukuussa 2022 käynnistyvällä lausuntokierroksella. Ruotsinkielinen asetusluonnoksen käännös liitetään lausuntopyyntöön myöhemmin.

Tausta

Esitetyn avaruustoimintalain muutoksen (*HE 113/2022 vp*) myötä satelliittikaukokartoituksesta tulisi luvanvaraista toimintaa myös avaruustoiminnasta riippumattomana toimintana siinä missä avaruustoimintalaki on aiemmin koskenut vain niitä toimijoita, jotka harjoittavat satelliittikaukokartoitusta omilla satelliiteillaan eli jotka tarvitsevat avaruustoimintaluvan. Sääntelyä ja luvanvaraisuutta ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista ulottaa mihin tahansa avaruudesta käsin tai avaruudessa tapahtuvaan kuvaamiseen, vaan vain sellaiseen toimintaan, joihin riittävän hyvän kuvauskyvykkyyden vuoksi liittyy merkittäviä riskejä kansallisen turvallisuuden tai Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan näkökulmasta. Näiltä osin lain esitöissä todetaan, että merkittäviksi teknisiksi ominaisuuksiksi lukeutuvat muun muassa laitteiden tai laitteiston erotuskyky, paikannustarkkuus, taajuuskaistat ja laatu sekä aikaresoluutio eli se, kuinka usein ja nopeasti tietyistä paikasta saadaan kuvaa. (*HE 113/2022 vp*, s. 51.)

Tavoitteet

Valtioneuvoston asetuksella ehdotetaan säädettäväksi niistä teknisistä raja-arvoista, joiden ylittyessä satelliittikaukokartoitus kuuluisi avaruustoimintalain piiriin. Tällöin satelliittikaukokartoituksessa katsotaan saavutettavaksi sellainen kuvauskyvykkyys, että siihen voi liittyä merkittäviä riskejä kansallisen turvallisuuden tai Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan näkökulmasta. Tavoitteena on, että asetus osoittaisi mahdollisimman selkeällä ja yksinkertaisella tavalla ne tekniset ominaisuudet, joiden täyttyessä satelliittikaukokartoitusta käytettävien laitteiden on katsottava olevan kyvykkyydeltään sellaisia, että kaukokartoitustoimijalla tulee olla lupa toiminnalleen (satelliittikaukokartoituslupa).

Raja-arvoja määriteltäessä on katsottu tärkeäksi yhdenmukaisuus kansainvälisen linjan kanssa siten, että suomalaisia toimijoita ei asetettaisi tiukempien säännösten nojalla huonompaan asemaan ulkomaisiin toimijoihin nähden. Liiketoiminnan ja tutkimuksen intressien näkökulmasta sekä suomalaisten toimijoiden kilpailukyvyn edistämiseksi on pyrittävä välttämään tilannetta, jossa toiminta Suomessa olisi ankaran sääntelyn nojalla huomattavasti rajoitetumpaa kuin mitä se olisi toiseen valtioon sijoittautuneelle toimijalle.

Vastausohjeet vastaanottajille

Yksityiskohtaiset muutosehdotukset pyydetään kirjaamaan selkeästi omaan osioon lausunnossa.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

Jatkovalmistelun edesauttamiseksi pyydämme toimittamaan lausuntonne myös Word-tiedostona erityisasiantuntija Heidi Pennaselle (etunimi.sukunimi@gov.fi).

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan työ- ja elinkeinoministeriölle viimeistään 6.2.2023.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa erityisasiantuntija Heidi Pennanen, puh. +358 295 047 211
Sähköpostiosoite on muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi.

Linkit

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM017:00/2021> - Linkki satelliittidatasäätelyhankkeen (HE 113/2022 vp) hankesivulle

<https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM017:00/2021> - Länk till projektportalen för projekt för reglering av satellitdata (RP 113/2022 rd)

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM094:00/2022> - Linkki asetuksen hankesivuille

Liitteet:

[Asetusluonnos_VNA satelliittikaukokartoituksen raja_arvoista.pdf](#) - Asetusluonnos

[Muistioloonnos_VNA satelliittikaukokartoituksen raja_arvoista.pdf](#) - Muistioloonnos

Lausunnonantajan lausunto

Voit jättää liitteitä lausunnon yhteyteen. Sallittuja tiedostoformaatteja ovat: pdf, doc, docx, xls, xlsx, ppt, pptx, csv, txt, rtf, zip, jpg, jpeg, png, gif and tif. Liitetiedostojen koko tulee olla pienempi kuin 50 Mb.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ypyä Tuija
Työ- ja elinkeinoministeriö

Pennanen Heidi
Työ- ja elinkeinoministeriö